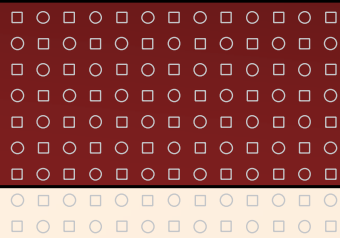

MASARYKOVA UNIVERZITA
EKONOMICKO-SPRÁVNÍ FAKULTA

Bankovní systém II

Jan Jonáš
KE ESF MU

Osnova přednášky

- Dvoustupňové bankovníctví
- Vícestupňový bankovní systém
- Ilikvidita bank

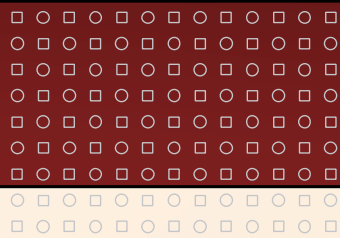
Dvoustupňové bankovníctví

Dvoustupňové bankovníctví: emitent základních peněžních aktiv a KB emitující odvozeně, zástupná

Měna dnes: systém základních a odvozených („parazitických“) peněz

Každá KB emituje jiná peněžní aktiva

Stupňovitost měny: koruny obchodní X rezervní - pohledávky za různými subjekty

Dvoustupňové bankovníctví

Měna dnes: úvěrové peníze odvozené od umělých peněz

Podstata dvoustup. bankovníctví po 19. a 20. st. stejná

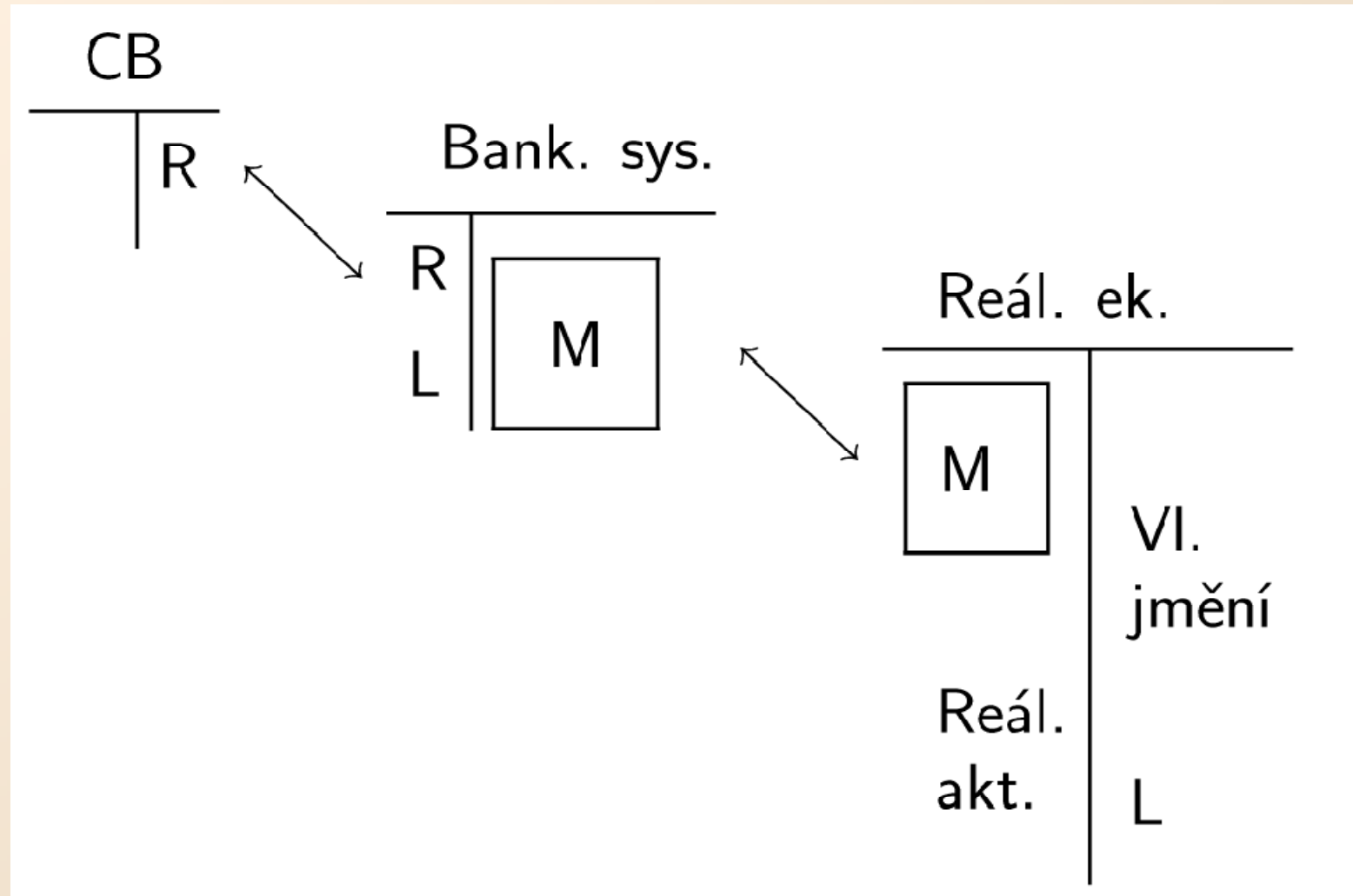
Krytí současných peněz: část. krytí zákl. peň. část. krytými devizovými rezervami

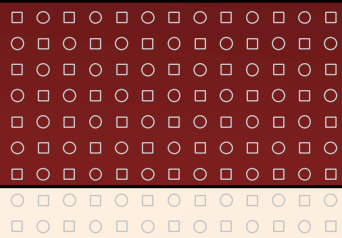
Devizové rezervy: fiat money nebo pohledávky na ně

Krytí peněz: soukromý úvěr a úvěr vládám - vlastní a cizím

Dvoustupňové bankovníctví

Dvoustupňové bankovníctví

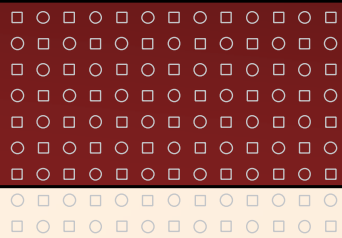
Peněžní aktiva tvořena v bankách: nedostanou se do oběhu bez asistence bank

Vkladatelé nepřináší „peníze“ do bank, banky je naopak poskytují nefinanční veřejnosti

Použití závazků bank pro placení: konverze závazků jedné banky v závazky jiné banky

Klientská část platby: přenos informace o částce a účtech a uvědomění klientů o změně zůstatků

Dvoustupňové bankovníctví

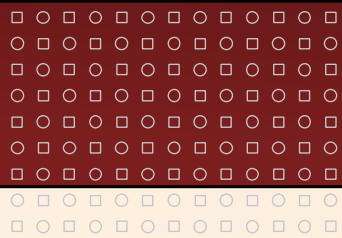
Mezibankovní část platby: vyrovnání mezi bankami po změně závazků vůči klientům

Clearing: mají-li banky rezervy u stejné banky - bezhotovostní vypořádání

rezervy u různých bank: problém mezibank. platby přesunut na nostro banky...

... dva vznikající řetězce - ze strany banky plátce a ze strany banky příjemce...

Dvoustupňové bankovníctví

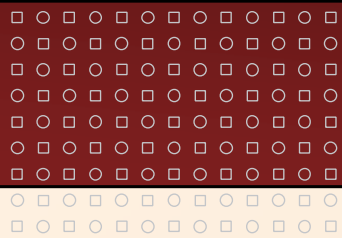
... potkají-li se na účtech u jediné banky: bezhotovostní převod (takto některé mezi n. platby)

Státní zájem na kontrole clearingů: umožňuje lépe ovládat bankovní systém

Klíčový při poklesu významu hotovosti a PMR: jediným způsobem udržení kontroly nad vlastní měnou

Vícestupňový bankovní systém

CB x nostro banky x KB

Další stupeň „bank“: podnikové spořitelny, kampaňičky

Velká Británie, Japonsko - mezistupeň mezi CB a KB

Euroměny: odvozená měna mimo původní území

Emitent euroměny - pro platby a výplatu hotovosti
potřebuje deviz, rezervy

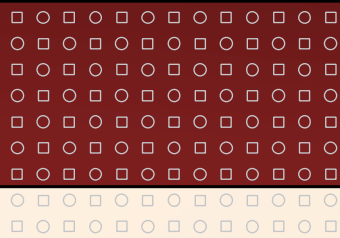

Vícestupňový bankovní systém

Placení přes nostro účty, možnost „eurorezerv“ a „euroclearingu“

Deviz, rezervy zprostředkovaná pohl. za CB - jediným emitentem hotovosti

Není dolar jako dolar, každý je však zprostředkovanou pohledávkou za Fedem

Ilikvidita bank

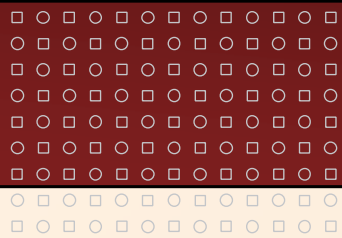
Částečné krytí úvěrových peněz: nesoulad hodnoty rezerv a emitovaných peněž, pohledávek

Fixace kurzu úv. peněz: ilikvidita v základním aktivu

Ilikvidita banky obecně: časový nesoulad aktiv a pasiv -
výrazná převaha kr. pasiv nad aktivy

Projevená ilikvidita může při urychleném řešení vést k insolvenční

Ilikvidita bank

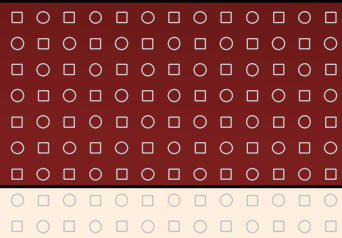
Bankovní run: při fix. kurzu první berou vše poslední nic,
zpětná vazba očekávání

Př.: „částečně kryté parkovací lístky“

His.: předstírání úplného krytí, trvání na fix. kurzu,
nepřipouštění možnosti runu a jeho systémové řešení

Solidarita bank: redistribuce rezerv v BS - proti runu na
jednu banku

Ilikvidita bank

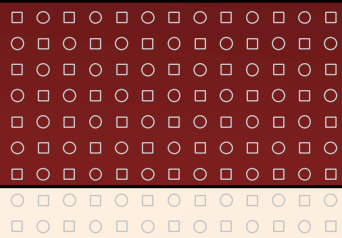
Bankovní panika: souběžné runy, efekty přelévání, systémový nedostatek rezerv, neřešitelné solidaritou

Věřitel poslední instance (LLR) - emise nových rezerv

Bagehot (1873): půjčit bezodkladně, za zvýšenou sazbu, solventní, ale ilikvidní KB

Problémy praktického fungování LLR: identifikace insolvence, too big to fail - pak místo ilikvidity sanuje insolvenci

Ilikvidita bank

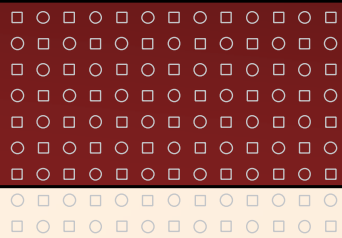
Poskytování rezerv proti zástavě stát. obligací -
motivace k držbě st. dluhu bankami

Podstata LLR: run končí u rezerv, část. krytí z nademise
KB řešeno emisí rezerv

X měnové krize...

Uměle podporovaná integrace bank: riziko systémové i
likvidity

Příště – peněžní zásoba, její kvantifikace a emitenti

Děkuji za pozornost

